

Dinsdag 7 december 1915 – ochtendeditie

Uit België.

Brussel, 6 december. Nadat de provincies Henegouwen, Limburg, Luik, Luxemburg, Namen en Oost- en West-Vlaanderen in de vergadering der Provinciale raden van de 30^e november over de financiering van de opgelegde oorlogsbijdrage een besluit hadden genomen, zijn nu ook de Provinciale raden van de provincies Antwerpen en Brabant tot het afdoende besluit om bij te dragen, gekomen.

Hierdoor is de financiering van de oorlogsbijdrage in de zin der verordening van de gouverneur-generaal verzekerd.

België en de oorlog in Midden-Afrika.

Men meldt ons:

Een van de jammerlijke feiten van deze oorlog is het brengen van de strijd tot bij de onbeschaafde volkeren. Daardoor zijn de beschavende mogendheden tekort gekomen in hun zedelijke verplichtingen tegenover deze volkeren. Het zal ons geslacht als een onvergeeflijke fout aangewreven worden, dat het niet bij machte was het bedroevend en beschamend schouwspel te vermijden van de kamp tussen blanken ten aanschouwe van de inboorlingen, bij wie zij vrede en rustige welvaart predikten. En al even erg is het dat, door dit voeren van de strijd op koloniaal gebied, alweer een internationaal verdrag – de akte van Berlijn – buiten werking is gesteld.

De Belgen, wiens Kongostaat gesticht werd door de akte van Berlijn, stelden er prijs op, bij de aanvang van de oorlog, dat deze overeenkomst overeind werd gehouden, en zij namen tijdig hun

voorzorgen. Onmiddellijk na de inval van het Duitse leger op Belgisch grondgebied, stuurde de Belgische regering een draadloos bericht aan de gouverneur-generaal van Kongo en de vicegouverneur van Katanga, hen aanmanend zich te hoeden voor alles wat op een aanval kon lijken tegen de Duitse koloniën in Afrika en zeggende dat een uitsluitende verdedigende houding kon volstaan en de koloniale gewapende macht slechts in actie mocht treden om een rechtstreekse aanval tegen het Kongolees grondgebied af te slaan.

Naderhand, de 7^e augustus 1914, heeft de Belgische minister van buitenlandse zaken het initiatief genomen tot een neutraal verklaren van al de Afrikaanse koloniën en telegrammen in die zin gestuurd naar de Franse en Britse regering. In een uitvoerig schrijven daaromtrent van dezelfde datum kwam de Belgische minister van buitenlandse zaken terug op zijn vraag om de strijd niet over te brengen naar Midden-Afrika “wegens de gemeenschappelijke beschavingstaak, welke op de koloniserende volken rust” en hij verzocht Frankrijk en Engeland om “zich de tegenwoordige omstandigheden ten nutte te willen maken tot toepassing van artikel 11 van de Algemene Akte van Berlijn, door het deel van hun koloniën, dat tot het conventionele Kongobekken behoort, neutraal te verklaren”. De landsdelen, om wiens neutralisering de Belgische regering verzocht, waren: Brits Oost-Afrika, een deel van Frans Equatoriaal-Afrika, Oeganda en Belgisch Kongo.

Op het verzoek van België heeft Frankrijk, de 8^e augustus 1914, geantwoord dat het in beginsel geen bezwaar zag in zulke neutralisering, en, de 9^e augustus 1914, dat de Franse regering zeer geneigd was de neutraliteit van haar bezittingen, behorende tot het Kongobekken te proclameren en dat ze Spanje verzocht hetzelfde te Berlijn voor te stellen.

De Britse regering antwoordde de 17^e augustus 1914, dat zij zich niet kon verenigen met het Belgische voorstel. “De Duitse troepen, schreef zij, zijn in Duits Oost-Afrika reeds gewapenderhand opgetreden tegen het Engelse protectoraat in Midden-Afrika. Aan de andere kant hebben de Britse troepen reeds de Duitse haven van Dar-Es-Salaam aangevallen, waar zij het station voor draadloze telegrafie vernield hebben.”

Ook de Franse regering verklaarde zich, de 16^e augustus 1914, bereid tot de strijd in Midden-Afrika.

En België voelde zich alda tot de strijd gedwongen. Want toen op 22 augustus 1914 de Duitsers de haven van Lukuga aanvielen, moest het wel gebruik maken van zijn gewapende macht. Er was in Belgisch Kongo een klein, maar flink leger, dat inderhaast gedurende de oorlog versterkt werd door jonge officieren en onderofficieren, inderhaast gerekruteerd. En men stuurde dit leger een grote hoeveelheid munitie en voorraad. Goed geëncadreerd en goed verzorgd, kon dit kleine leger niet in gebreke blijven. Aan de strijd der geallieerden in de koloniën wijdt Charles Stiénon een studie in het laatste nummer van de *Revue des Deux Mondes*, en hij spreekt er met veel lof over de hulp, verschaft door de Belgen, die hun bezittingen verdedigden. In de overwinning van Sangha was hun deelneming groot en belangrijk. De troepen van koning Albert namen deel aan de operaties, die aanleiding waren tot de overgave van grote Duitse legerafdelingen te Monso en tot de inneming van Lomié. De krachtsinspanning van België in Afrika was geweldig. Het kort overzicht, dat de heer Stiénon ervan geeft, bewijst het. België wou zijn kolonie de droeve beproeving van de oorlog besparen.” Hoe zou dit mogelijk geweest zijn? Hoe zou Duitsland dit hebben toegelaten? Duitsland zocht zijn kolonisatie uit te breiden, en het had in de eerste plaats het oog op Belgisch domein. Door zegevierend Kongo te verdedigen, door zelf op zijn beurt de vijand op zijn grondgebied te

verslaan, heeft België een nieuw recht verworven op het bezit van de prachtige kolonie, die het verschuldigd is aan Leopold II.”

Nieuwe vonnissen in België.

Een der correspondenten in België van De Tijd meldt:

De militaire gouverneur van de Belgische provincie Luxemburg heeft de volgende bekendmaking uitgevaardigd, welke door de gouverneur-generaal baron von Bissing, door geheel België is verspreid:

Bij vonnis van de krijgsraad van 12 november zijn de volgende personen veroordeeld:

1. Wegens krijgsverraad: (verbergen en begunstigen van een Franse vlieger en het toevoeren van manschappen naar de vijand): 15 jaar tuchthuis: de ondernemer Karel Bedoux, St.-Mard; tot 10 jaar tuchthuis: de seinwachter Julius Smal, St.-Mard; tot 5 jaar tuchthuis: de postbeambte Marcel Lambremont, Virton; de machinist Albert Detroz, uit Luik; tot 4 jaar tuchthuis: de koffiehuisbediende Lucien Plouette, Luik; tot 3 jaar tuchthuis: de herbergierster Armand Ligot, Nassogne; tot 2 ½ jaar tuchthuis: de naaister Julia Legrain, St.-Mard; de jachtwachter Jozef Paquay, St.-Michel; de kloosterzuster Louiza Barret; Nassogne, de tuiniersknaap Armand Ligot, Nassogne; de herbergierster Jozef Dupont, Terwagne; de herbergier Jozef Dujardin, Luik; Laura Dujardin, zonder beroep, Luik; vrouw Julius Heldens, Luik
2. Wegens verzuim om tijdig voormelde misdaden aan te geven: tot 3 maanden gevangenis: Julius Heldens, Luik; tot 2 maanden gevangenis: de student Lodewijk Smal, St.-Mard; tot 3 weken gevangenis de huisvrouw Jozef Smal, St.-Mard.

Dinsdag 7 december 1915 – avondeditie

Dr. Jacob, die met René de Clercq de leiding heeft van De Vlaamsche Stem, heeft uit Vlaanderen het verzoek ontvangen daarheen te gaan. Dientengevolge zal, naar directie en redactie van De Vlaamsche Stem mededelen, voor de duur van de oorlog dr. Jacob's redactionele verantwoordelijkheid tot de door hem ondertekende artikels beperkt blijven.

De Belgische oorlogsschatting.

Onze correspondent schrijft uit Brussel.

De Staten der provincies Antwerpen en Brabant, die in hun eerste vergadering de opbrengst der maandelijksche schatting van veertig miljoen frank verworpen, althans van verschillende voorwaarden afhankelijk gesteld hadden, hebben zich op 4 december bij de eisen der Duitse overheden neergelegd.

Dezelfde dag besloten de voornaamste bankiers uit België, te Brussel onder leiding der Société Générale vergaderd, evenals voorheen hun medewerking aan deze kredietinstelling te blijven verlenen, zodat deze ook verder de oorlogsschatting zal blijven financieren.

Veroordelingen in België.

In ons ochtendblad hebben wij aan De Tijd een reeks namen ontleend van Belgen, die door het Duitse Feldgericht de 12^e november tot verschillende straffen veroordeeld zijn. Naar wij nog in Belgische bladen zien, behoort tot de veroordeelden ook de dagloner J. B. Penis, te St.-Mard, die 12 jaar tuchthuis gekregen heeft. Zoals men weet zijn de mensen wiens namen wij hedenochtend medegedeeld

hebben en de bovengenoemde dagloner veroordeeld wegens het “verbergen en begunstigen van een Franse vlieger en het toevoeren van manschappen naar de vijand” of “om verzuimd te hebben tijdig voormelde misdaden aan te geven”.

Belgische voetballers in de oorlog.

Omtrent verschillende bekende Belgische en Duitse voetballers vernamen wij nog de volgende berichten:

Gaston Hubin dient aan het front als vrijwilliger bij de 5^e divisie.

M. Decoster, eveneens internationaal speler, is aan het front, sinds het begin van de oorlog, tot sergeant opgeklimmen.

F. Brichant (internationaal), vrijwilliger, werd in januari aan de IJzer gewond, keerde in juni weer naar het front terug.

E. Andrieu (internationaal), dient bij de artillerie aan het front.

Van Heck (ex internationaal), is sinds het begin van de oorlog aan het front, thans onderluitenant bij de autokanonnen.

J. Mayné (internationaal), werd bij het beleg van Antwerpen gewond.

P. Goossens (ex internationaal), vrijwilliger, thans bij de automobielreserve te Calais.

D. Paternoster (ex internationaal), bij het begin van de oorlog gewond, thans motorwielrijder bij de 1e cavaleriedivisie.

Ch. Bunyan, oefenmeester van de Racing Club te Brussel, heeft als vrijwilliger dienst genomen bij het sportsmanbataljon in Engeland, thans naar het front vertrokken.

Zijn beide zoons dienen eveneens in het Engelse leger als vrijwilliger. Maurice vertrok naar de Dardanellen en Cyril doet als motorwielrijder bij het Engelse front in Frankrijk dienst.